

Standaard is niet goed genoeg

Ook kunstgras heeft onderhoud nodig. Dat is specialistenwerk, maar vooral het verwijderen van de infill is een vak apart. Dat lukt niet met standaardmachines.

Al sinds de jaren zeventig van de vorige eeuw wordt hockey op kunstgrasvelden gespeeld. In 1996 werd het eerste voetbalveld van kunstgras aangelegd. Het kunstgras heeft door de jaren heen een flinke ontwikkeling doorgemaakt. Het ene veld is daarom het andere niet. Maar één ding hebben ze allemaal gemeen, het heeft onderhoud nodig. Voetbalvelden worden ingestrooid met een zand met daar bovenop vaak een rubbergranulaat of kurk. Over rubber is recentelijk nogal wat ophef ontstaan. Het materiaal zou de gezondheid schaden. Met name SBR (styrol butadiëen rubber) dat bestaat uit gerecyclede autobanden, staat in dat verband in een kwaad daglicht. Maar los van die problematiek is het incidenteel noodzakelijk om de infill te verwijderen. Een milde variant is diepreinigen. Daarbij wordt een laagje van de infill opgenomen, het vuil en stof wordt afgezogen en vervolgens gaat de geschoonde infill weer terug de mat in. Soms is het noodzakelijk om de infill definitief te verwijderen, bijvoorbeeld bij renovatie of het of het bijwerken van een verzakking. Bovendien is infill zelf ook aan slijtage onderhevig terwijl het kunstgras zelf nog goed is. Bij renovatie of verplaatsing wordt het duurdere granulaat nog wel eens hergebruikt.

Verzamelaam

Kunstgras is een verzamelaam. In detail zijn er onderling veel verschillen. Zowel tussen het gebruikte kunstgras als tussen de toegepaste infill, de dikte van de zandlaag en de hoeveelheid ingestrooide granulaat. Bij de jongere velden is de laag met granulaat vaak niet meer dan 1 tot 2 cm. Dat is met een borstel redelijk goed te verwijderen. Naarmate het materiaal dieper uit de mat los moet, wordt dat lastiger. Dan ontstaat ook het probleem dat door wrijving met de borstel de mat kan verbranden. Aangezien het verwijderen van infill niet al te vaak voorkomt, is er ook maar een handjevol aanbieders van machines: AT-machines,

GKB, SMG en Redexim. Naar schatting houden in Nederland zo'n tien bedrijven zich bezig met het verwijderen van infill, slechts enkelen kunnen zich specialist noemen. Het machineaanbod van enkele jaren geleden sloot niet aan bij het hoge eisenpakket dat deze specialisten stelden. Vandaar dat zij besloten om zelf machines te ontwikkelen. Het ingestrooide granulaat in kunstgras gaat na verloop van tijd verdichten. Een of twee keer per jaar decompacteren is daarom een deel van het normale onderhoud. Decompacteren is het losmaken van de korrels. Doe je dat heel intensief, dan komt de infill bovenop te liggen, zodat je het granulaat kunt opvegen. Flink borstelen is dan ook eigenlijk het basisprincipe van de meeste machines waarmee je de infill uit de grasmat haalt. Daarbij blijft de kunstgrasmat gewoon liggen. Door dat meerdere keren te doen, kun je ook het granulaat apart van het zand verwijderen. Hoewel? Honderd procent

INFILL

Infill is er in veel verschillende gedaanten. Grofweg zijn er enkele hoofdgroepen te onderscheiden. Het rubbergranulaat dat sinds kort ter discussie staat en onderwerp is van nader onderzoek is SBR. Dat bestaat uit gemalen autobanden. Soms maken leveranciers nog onderscheid tussen SBR van gemalen personenwagenbanden of SBR van gemalen vrachtwagenbanden. Daarnaast is Cyrogeen SBR. Dat wordt gemaakt van diepgevroren autobanden. Dat is gladder en zou – naast enkele andere voordelen – ook milieuvriendelijker zijn. EPDM is speciaal gemaakt als rubber infill. Dit is duurder dan SBR, maar de producent weet precies welke grondstoffen erin zijn verwerkt. TPE (Thermo Plastisch Elastomeer) is een granulaat van synthetische korrels, eigenlijk hetzelfde materiaal als waar de vezels van de mat van zijn gemaakt en inmiddels wordt er ook kurk als natuurlijk vulmateriaal voor kunstgrasvelden gebruikt.

scheiden van zand en granulaat lukt niet, net zo min als het lukt om zand en granulaat voor honderd procent uit de grasmat te verwijderen. In de praktijk spelen meerdere factoren een rol. Het samenspel van type vezels en ingestrooid materiaal heeft invloed op de mate waarin een machine goed werk kan leveren.

Klantspecifiek

De specialisten hebben allen ervaring met meerdere machines. Elke machine heeft goed en minder sterke punten. Zo ontstond langzamerhand een idee over hoe de ideale machine eruit zou moeten zijn. En als die niet te koop is, moet je er zelf één bouwen. “Wij hebben diverse machines beproefd”, vertelt Albert van de Ven van aannemersbedrijf Gebroeders Van de Ven in Heesch (NB). “En toen hebben we besloten er zelf één te maken, naar onze eigen inzichten.” De standaardmachines zijn onvoldoende robuust voor intensief gebruik, luidt de klacht van specialisten. Firma de Peinder & Co uit Hazerswoude Dorp nam enkele jaren

geleden de machines over van Arcadis. “Het valt niet mee om infill goed te reinigen met een machine die alles in één werkgang doet”, zegt André de Peinder. Eerst goed los borstelen is zijn advies. Die ervaring kun je ook gebruiken om de infill te verwijderen. De Peinder begon met een Eliminator van Redexim maar kwam al gauw tot aanpassingen die hebben geleid tot de machines die nu bij AT-machines in productie zijn.

Pionier

Bas Doornewaard van Silicanova in Oosterwolde houdt zich al sinds 1993 bezig met het onderhoud aan kunstgras. Hij kan zich met recht een specialist en pionier noemen en ontwikkelde zowel een eigen infillreiniger als een machine om infill te verwijderen. “De toplaag van de infill verwijderen, lukt al snel”, aldus Doornewaard, maar de mat diep leeg halen, lukt onvoldoende met het standaardmateriaal dat te koop is. Doornewaard ontwikkelde daarom een systeem met perslucht. Hoewel hij geen ambities heeft om fabrikant en leverancier van machines te

worden, is er mede door de discussie rond gezondheidsaspecten van rubbergranulaat op dit moment wel belangstelling voor zijn machine. Sinds 2013 kan Doornewaard de machine leveren aan derden. “Reken op een machine vanaf 40.000 euro.”

Daar komt een stationaire compressor met een 250 pk-motor aan te pas die de lucht met een lange sleepslang naar de machine voert. Waar het bij een borstelsysteem juist nodig is dat het materiaal voldoende droog is, werkt het blazen het beste als het materiaal wat vochtig is om al te veel stof te voorkomen.

Waarom de echte specialisten vaak meer eisen dan de fabrikanten van standaardmachines kunnen leveren? Verwijderen van infill is een nichemarkt. Het aantal machines is heel beperkt. Voor een machinefabrikant valt daar het grote geld niet mee te verdienen terwijl de ontwikkeling van een allround machine wel veel geld kost. Plus dat de echte specialisten ook ieder hun specialistische eisen hebben waardoor maatwerk de enige oplossing is. ■

INFILL-VERWIJDERAARS ZIJN ZELFBOUWMACHINES

Gebroeders Van de Ven draaien nu drie jaar met een speciaal gebouwde machine. Ze maakten die keuze onder andere omdat ze kiezen voor een robuuste constructie.

AT-machines heeft een borstelconcept dat in de praktijk bij de Firma de Peinder is geboren.

